

Ese de done ori in septemana: Joi-a si Domineca: Era candu va pretinde importantia materieloru, va esi de trei seu de patru ori in septemana.

Pretinlu de prenumeratiune pentru Austria:

pe anu intregu	8 fl. v. a.
" diumetate de anu	4 " " "
" patrariu	2 " " "
<i>pentru Romania si strainetate:</i>	
pe anu intregu	12 fl. v. a.
" diumetate de anu	6 " " "

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespundinti ai nostri, si de-adreptulu la Redactiune Ungargasse Nr. 23, unde sunt a se adresá si corespundintiele, ce privescu Redactiunea, administratiunea seu speditura; cate vor fi nefrancate, nu se vor primi era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuale si alte comunicatiuni de intorsu privatu — se raspunde cate 7 cr. de linia; repetiri o se facu cu pretiu scadutu. Pretinlu timbrului cate 80 cr. pent. una data, se antecipa.

Esemplare complete mai avemu de la inceputulu semestruului, adeca de la nr. 56.

Redactiunea.

Pesta, 9/21 aug. 1869.

Conflictulu de la frontaria transilvana-romana gasesce o splicatiune atatu de interesanta in diaristic'a francesca, in catu ne credemu detori a o pune in vederea cetitoriloru nostri

„Le Siècle“ de marti ce trecu, se ocupa de acést'a pre doue colone. Éca aci unu estrasu de momintele principali, ce noa ni erau pana acum mai putienu cunoscutu:

„De lungu timpu sunt cateva locuri de certa intre Austria si Romania. Romania a cerutu unu essamenu seriosu si loialu alu acteloru de proprietate, Austria purura a refusat de a-si dá invoirea sa. Anu fece Austria acést'a propunere, intr'unu momentu candu opiniunea publica a Europei apusene, indusa in erore de corespundintiele diurnaleloru inimice Romaniei, nu pareo bine dispusa in privinta acestei tieri, era romaniloru inspirá unu feliu de spaima. Era tema, nu cumva Austria se profite de o asemenea situatiune. Totusi ministeriulu Goleacu — Brateanu nu intardiá a se invoi la propunerea Austriei. Acestu ministeriu paresindu poterea, guvernulu ce urma inca si-dede invoirea.

„Amendoue partile numira comisari cari otarira diu'a candu se-si incépa lucrile.

„In diu'a otarita comisarii romani se infatisara la fatia locului, unde sperau a intelni pre colegii loru austro-unguresci. Asceptara lungu timpu fora se vina cineva, si prin urmare nu potura se incépa lucrurile. Acést'a era situatiunea pre candu in locul comisariiloru, venira pre neasceptate bandele ungueresci.“

Autorulu trece a descrié intemplanrea cunoscuta deja oo. cetitori, apoi se intréba daca Austria este in stare se justifice, cu dreptulu gintiloru a mana, erumperea acestoru bande?

Noi unimu vocea nostra cu „Siècle“ si pretindemu a se essamina caus'a cu de a menutulu. Daca Romania e vinovata, se dee satisfacere; era daca vin'a este in partea Austriei, se se pedepsésca cei vinovati si aici.

In causele de proprietate, noi romanii trebuie se fimu mai scrupulosi de catu veri cine, caci pre noi — mai multu de catu pre altii — ne batjocurescu ca suntemu comunisti, aplecati spre rescolari scl.

Noi suntemu cei batjocoruti, si totusi batjocoritorii insisi facu atacurile comuniste a supra averii nostre. Dovéda casulu din Bucovina ce-lu descrie corespundinti'a nostra din nrlu trecutu: Oficiolatele scolastice dintru imperati'a nemptiului, vreu se iee din banii bisericei nostre pentru sustienerea scóleloru loru.

Acést'a este securitatea averii si a persoanei in nou'a era constitutiunala? Trista securitate!

Diurnalele nemtiesci vorbescu in bataia de jocu despre justiti'a din Ungaria, imputandu-i ca nu pedepsesce destulu de rapede si de securu, si ca prin urmare espuna tier'a la turburari.

Acum se vedemu dara catu de rapede si de securu pedepsescu nemtii pre cei ce si-intindu man'a spre fruptulu sudo-

rii altuia? Se vedemu cum vor pedepsi pre acele oficialate scolare?!

Patologia politica.

Daca povestile betraniloru nu amintescu, atunci e adeveru ca odata traiá la Aten'a unu grecu carele, patimindu forte multu de creri, credea tare cumca tote naile (corabiele) din portulu (limanulu) de la Pireu, sunt proprie ale lui. De aceea bietulu grecu mergea regulatu la Pireu demaneti'a si ser'a, inspectiuna naile de a rondulu, pretindea repórte, comandá pornirile, prescriá direptiunea mergerii si cate tote.

Indaru consangeni si-dedeau truda se-lu capaciteze ca naile nu-su ale lui si ca elu e omu seracu. Ingrigiti de vieti'a morbosulu, l'incredintiara unui medicu, carele lu sciu curá astu-feliu de se vindecá.

Vindecatulu acum (in locu d'a multiam consangeniiloru si mediculu) eschiamá cu durere: „Oh, de ce nu m'ati lasatu in dulcea mea nebunia?!“

Tocm'a in asemenea stare patologica (stare de morbu) gasimu la unguri o suma mare de invidi, cari s'dau aerulu de ómeni politici, de barbati de statu.

Acestoru ómeni li se impare ca tote natiunile din Ungaria si din tierile anesate sunt proprietatea loru menita a dá salarie grase oficialiloru unguri. Acést'a parere si-o esprimu prin fapte mai multu de catu prin vorbe. Intr'aceea neci vorbele nu lipsescu; desi sunt mai putienu elocinte, totusi destulu de aspre pentru a ne vetemá, si destulu de neprecumpenite pentru ca se-si dee de golu. Anca mai multu, unii fora de neci o sfiéla se incumeta a ne insultá spunendu-ni-o verde in fatia ca: si noi insi-ne vrem se ne magiraisámu, si ca pentru acum'a n'avemu dorinta mai ferbinte de catu a servi inteselor ungueresci pana se ne contopimu si se ne outrupimu de totu in elementulu unguerescu.

Noi ca li suntemu conlocuitori, interesati de starea loru sanitaria, cata ustanéla nu ni-am luat, prin dieta si prin diarie, a-i face se intieléga ca sunt la politica intr'o stare patologica, si ca bucuru vom face cate le potemu pentru ca se-i curámú?!

Dar ei nu vor se se vindece. Pare ca invetiasera, anca nainte de noi, istoriara greculu, si deci nu vor se ésa din o dulce nebunia.

Nu vor se se vindece; din contra, morbulu se estinde pre di ce merge, precum conchidemu acést'a din tienorea unoru corespundintie ce primimu, si prin cari intielegemú ca ici unu oficialu de unguru, octrotatu pre capulu nostru de catu cutarea majoritate artificiosa din comitetulu comitatulu, se póta casi unu omu de incredere alu romaniloru, colé unu dirigatori mare cu léfa grasa, stórsa din sudorea romanésca, laudandu progresulu magiarisarii si-permite a ne insultá afirmandu ca suntemu pentru magiarisare, ca nu ne inspaimenta schernava renegare si cate alte batjocure.

Nu ne cuprinde mare mirare, de órace scimu bine ca precum la unii individi asié si la unele natiuni se gasesce cate unu morbu.

De ce ne mirámú este, cum cei sanetosi la precepere din némulu unguerescu, nu vinu a-si intruni straduintiele loru cu ale nostre ca se-i curámú pre cei morbosu?

Nu vedu ungurii ca insultele ce

ni se facu, desi sunt de la ómeni morbosu, au devenitu totusi molestatorie, caci ni se facu in numele unei natiuni, fora ca vre-unu sanetosu din acea natiune se esceptiuneze, spunendu si recunoscendu morbulu acelu omu?

Nu intielegu ungurii ca lips'a esceptiunei dá ansa la banuele ce ar poté slabí intielegerea cea dintre noi?

Nu sciu ungurii ca a nu curá, ma tocm'a a protege prin tacere acelu morbu, insémna a deschide calea si pentru alte morburu nóue?

Nu precepu fratii unguri, ca daca odata morburile vor prinde de scire catu de mari favoruri li se acórda in Ungaria, vor cede dorului d'a immigrá, si vor spori? Se vor spori de tote felurile, si atunci ne tememu ca: de unde astadi vedemu numai cate o ipocondria, vom ajunge se vedemu si cate o epilepsia politica.

Cernútti 15 augustu. (Afaceri scolare.)

Infintiandu-se aicia in anul 1863 o scóla reala superióra romana cu spelese fondulu gr. or. si natiunala, a aflatu de bine onoratu c. r. ministeriu in accordu cu episcopulu si consistoriulu eppescu de aicia, nefindu inca si pe timpulu acela profesori indigeni si censurati ca se póta propune obiectele in limba romana, de a suplini lacuna acést'a de o cam data prin profesori straini, introducendu-se, éra de o cam data limba germana ca limba propunativa.

Ca se nu-si piérda inse acestu institutu caracterulu seu confesionalu si natiunala s'au creatu, dupre propunerea Dlui epp. Eugeniu Hacman, din fondulu gr. or. nisece stípendie cu cari s'au trimesu juni de natiunea romana si de conf. gr. or. la Viena cu scopu ca se se califice de profesori. Cu durere debue se marturisimu ca din toti stipendiatii aceia, si-a cunoscutu deplinu pana acum'a numai unulu misiunea sa cea inalta de a cresce si de a predá odata natiunei sale barbati apti, si buni natiunalisti, si anume D. profesore de istoria si geografia Ilie-Nimigeanu. Cei lalti stipendiatii paru ca nu se cugeta de veni inapoi, de siedu acum'a cincii siese pana si o tu ani prin Viena pierdiendu timpulu in dauna loru si a intregii tieri.

Lipsindu inse si medilócele recerute la studiu anume carti scrise in limba romana, a incuviintiatu Maiestatea Sa prin pré nalt'a sa resolutiune din 4 sept. 1862 infintiarea unei comisiuni cu scopu ca se compuna seu macar se traduca cartile necesarie pentru scóla reala in limba romana. Multiamita ingrigirii guvernulu nostru, s'a denumitu acea comisiune tocm'a dupa trei ani, de securu asiá de tardiu, ca se aiba guvernulu nostru timpu de ajunsu de a esamina intieleginti'a nostra natiunala ori de este ea apta la atare lucru seu ba? si cari din ea. Cu ajutoriulu Domnului s'a conchiamatu intr'a 1/13 Noemvre 1866 (trei ani mai tardia) comisiunea acést'a pentru antaia óra, carea consta din D. D. A. Humuzachi, S. Andrieviciu, V. Mitrofiemoviciu, Oreste Kennei, M. Calinescu, Art. Berariu, I. Sbera si J. Drogli. De presiedinte s'a denumitu d. consilieriu si inspeptoriu scolaru Dr. Gustav Bosdech, unu cecu. Siedintie au mai tenuu comisiunea acést'a inca trei, dintre cari a fostu ultim'a in 1/18 Maiu 1867.

De atuncia nu se aude nemica de lucrile comisiunii acesteia, lucru firescu caci ea nu s'a conchiamatu de atunci neci odata. Nu potemu imputá membriloru ei nemica, caci vin'a nu e a loru ci a Dlui Bosdech care s'a si stramutatu, multiamita ceriulu, acum'a in altu postu. Ii rugámú asiá-dara pre ohoratiu D. membri ai comisiunii acesteia ca se faca pasii conveniti la guvernulu mai antaiu pentru denumirea seu si alegerea unui presiedinte mai bunu si apoi pentru grabirea lucrulu, caci au trecutu dejá

6 ani de candu s'a infintiatu scóla reala si de candu se propune totu germanesce (ba neci limb'a romana nu o invétia toti pentru ca nu e obligata), si vor trece inca multi ani pana ce vom ajunge ca se se propuna in scóla reala romanesc. Pe langa acést'a sunt si forte putini candidati in Viena asiá ca pentru unele obiecte principale precum matematica s'au tramisu pana acum'a numai unulu. Facemu luatori de séma si pe consistoriulu nostru ca se triméta mai multi candidati la studia caci in casu de ar mori vre unulu atunci nu s'ar poté scóte din parlamentu de odata profesori noui.

Temistóra, 18 augustu st. n.

(+) (Ridiculosu.) Precum dice proverbulu nemtiescu: „Neci o dauna, fara folosu“ asiá am poté dice si noi despre magiari ca la densii pré a dese ori nu este seriozitate fara ridiculositate. Ei vor a magiarisá Ungaria si Transilvania si Croatia, a cuceri Romania si póte fi si tota lumea *) asiá si-incipuescu densii — si tote din gura si cu pinteni.

Asiá face si in comitatulu nostru o mana de ómeni din natiunalitatea privilegiata: fara ca se tiena socóta si de cele lalte natiunalitati si de parerile si dorintiele loru striga ca aici toti se magiariséza de buna voia. La inceputulu lusei curinte se tienu parastasu pentru reposatulu comite supremu Ig. Kulterer alias Murányi, cu care ocaziune tienu primulu vice-comite Sig. Ormos o cuventare promemoriala intru eternisarea memoriei reposatulu. Aicia lu laudá si-lu mari pana la ceru, spuse ca a fostu iubitu si onoratu de totii si de tote natiunalitati, (ce inse nu e adeveratu) si vre se arete prin acesteia cumca romanii ori serbii nu potescu comiti mai buni de cum sunt magiarii si de cum a fostu Kulterer.

Nu póte aflá cuvinte se marésca destulu pe Kulterer, caci a fostu revolutiunariu si inchisu la 1848 si s'a magiarisatu de totu. Apoi vre se dovedésca ce meritu mare este a se magiarisá, dicendu in numit'a promemoria:

„Nóa adesea ni se imputa ca suntemu de jumetate barbari si cumca suntemu netoleranti fatia cu strainii. Barbarismulu si netoleranti'a au potere respingátoria si nu atragu, prin urmare este acést'a o calumnia, caci precum vedemu esemulu imbucuratori in famili'a Kulterer, — tote elemintele straine cate venira in patri'a nostra se prefacu fara constringere, de a loru buna vointia in fii credintiosi ai natiunei, in magiari.“

Postimú! Par' ca numai magiarii sunt credinciosi. Éca si credinti'a devine unu monopolu magiaru. Dar ce se dicemu despre asertione: serbii anca sunt dintre cei veniti in patria si totusi nu se magiariséza.

Daca dlu vorbitori ar fi disu ca se magiariséza cati-va nemti mai alesu indiregatoriti ca magiari seu cei ce venéza diregatorii apoi si jidovii: n'am avé de replicatu nemica. Daca ar fi spusu ca Murányi are merite ca magiaru, renegatu din némtiu, pentru poporulu magiaru éra am fi tacutu, inse candu vorbesce in numele nostru, a nemagiariiloru, ierte-ne a-i apune ca dumisa a lovitu adeverulu cu palm'a preste fatia, si cumca romanii si nemagiarii neci nu viséza de acelea de ale lui Ormos.

Protocolulu siedintiei XI.

(ordinarie)

tienute din partea directiunei Asociatiunei natiunale pentru cultura poporulu romanu, in Aradu, 2/14 augustu 1869.

de facia au fostu:

Presiedinte: Ioane Popoviciu Desseanu directoriu substitutu. Membri: Emanuilu Misiciu perceptoriu, Dr. Atanasiu Siandoru,

*) Ba din lume nu vor de catu numai d'umetate. Asiá canta poetii loru, apoi poetii sunt cari respica aspiratiunile natiunali. R. e. d.

Ioanu Rosiu, Dimitriu Bonciu, Stefanu Sierbanu bibliotecariu, Teodoru Serbu economu si Notariu: Petru Petroviciu.

98. Directiunea reg. ung. de finantie din Aradu cu indorsat'a de datulu 19 aprile a. c. nr. 6719 face cunoscutu: ca Maiestatea Sa ces. si apostolica regésca cu pré nalta Resolutiune din 20 martiu a. c. s'a induratu prégratiosu, in urmarea pré umilitei petitiuni substernute din partea acestei directiuni, a iertá sum'a tacseloru timbrale respective procentuatiunea obvenita si eietata cu 611 fl. 37 1/2 cr. pe lasamentulu mosenitu de la reposatulu „Iova Cresticiu din Sira” sustienendu sum'a timbrului de 1 fl. v. a. ce este a se solvi pentru testamentulu reposatulu si pana la sum'a tacseloru primitive de 16 fl. 25 cr. ce insarcinéza pe legatarii ceia laltii.

Determinatu:

Acestu actu prégratiosu si marinimosu alu „Maiestatei Sale ces. si apost. regie” — se ie cu omagiala multiamita la cunoscintia, si se decide: ca deórace caus'a procentuatiunei acesteia este dejá superata dlui fiscalu alu Asociatiunei Lazaru Jonescu ca curatoru plenipotentiatu asupra masei lasamentale a reposatulu Iova Cresticiu, se fie insarcinatu — pe temeiulu determinatiunei adunarii generalei din 3/15 septembrie 1868 nr. 12 a face ulterióra licuidare despre intregulu lasamentu concediutu administratiunei DSale, si prin unu bilantiu evidentu si provediutu cu documentele necesarie, a aretá „starea activa si pasiva” la una din sedintiele mai curendu tienende; totu o data sum'a timbrului de 1 fl. se asémana din masa reposatulu avendu curatorulu a o solvi. —

99. Notariulu directiunei Petru Petroviciu in firulu decisulu directionalu de sub nr. 89 presinta dechiaratiunile membriloru, cari prin respectivii coleptanti si-au renouitu ofertele loru si ale acelor'a, cari ca membri nouti au intratu in Asociatiune si anume:

I. Membrii renouiti pe anii 1868/9, 69/70, 70/71.

1. Ioane Motiu asesoru comitatensu cu ofertu anualu de 4 fl.

2. Ioane Francu protofiscalu comit. cu ofertu anualu de 2 fl.

3. Gerasimu Candrea vice notariu cu ofertulu de 2 fl.

4. Ladislau Papu cu ofertu 2 fl.

5. Andrea Puticiu cu ofertu de 5 fl., toti din Baia de Crisiu.

6. Alesandru Sterca Siulutiu protojude cer. din Halmagiu, cu ofertu anualu de 2 fl.

7. Iuliu Munteanu jurasoru com. din Aradulu nouu cu ofertu de 2 fl.

8. Sava Petroviciu preotu S. Micleusiulu micu cu ofertu de 2 fl.

9. Valeriu Opreamu notariu S. Micleusiulu micu cu ofertu de 2 fl.

10. Gustavu Rusu jurasoru Galsia cu ofertu anualu de 4 fl.

11. Simeonu Popescu parocu si ascs. consis. din Cuvinu cu ofertu de 2 fl.

12. Ioane Rusu prof. prepar. din Aradu cu ofertu de 2 fl.

13. Georgiu Dogariu proprietariu Aradu cu ofertu de 10 fl.

14. Petru Florescu proprietariu Aradu cu ofertu de 5 fl.

15. Demetriu Jorgoviciu cetatienu, Aradu cu ofertu de 2 fl.

16. Vasiliu Ratiu cetatienu, Aradu cu ofertu de 2 fl.

17. Constantinu Brandusianu postariu Chiseteu cu ofertu de 3 fl.

18. Nicolau Radulescu preotu Chiseteu cu ofertu de 2 fl.

19. Ioane Suci notariu comunalu Socodoru cu ofertu de 5 fl.

20. Vasiliu Tia posiu parocu Socodoru cu ofertu 2 fl.

21. Petru Chirila preotu Socodoru cu ofertu de 2 fl.

22. Stefanu Tulcanu parocu Socodoru cu ofertu de 2 fl.

23. Georgiu Chirila cojogariu, Socodoru cu ofertu de 2 fl.

24. Teodoru Chirila economu Socodoru cu ofertu de 2 fl.

25. Iosifu Ardeleanu economu Socodoru cu ofertu de 2 fl.

26. Achimu Pecurariu economu Cuvinu cu ofertu de 2 fl.

27. Georgiu Brateanu jude comu. Cuvinu cu ofertu de 2 fl.

28. Petru Sangeorgeanu cojocariu Cuvinu cu ofertu de 2 fl.

29. Vincentiu Ioanoviciu docente Cuvinu cu ofertu de 2 fl.

30. Joane Dobosiu docente, Nadabu cu ofertu de 2 fl.

31. Samuilu Gramma protopopu gr. ca. Cherelusi cu ofertu de 2 fl.

32. Stefanu Siorbanu ase. com. Aradu cu ofertu de 15 fl.

33. Eutimiu Maniu notariu Cuvinu cu ofertu de 3 fl.

34. Ioane Bica notariu Maraui cu ofertu de 2 fl.

35. Vasiliu Serbu tutoru Cuvinu cu ofertu de 2 fl.

36. Demetriu Suci parocu Cuvinu cu ofertu de 2 fl.

37. Teodosiu Motiu parocu Cuvinu cu ofertu de 2 fl.

38. Iotiu Iosia economu Cuvinu cu ofertu de 2 fl.

II. Membri nouti intrati.

1. Petru Cevu. 2. Zaharia Mateo. 3. Petru Tnura. 4. Mihaiu Biro; toti economi din Bersa cu ofertu anualu de 2 fl.

5. Leontiu Gherga parocu. 6. Cresta Pascu economu din Micalaca cu ofertu anualu 2 fl.

7. Ignatiu Kövér asesoru comitatensu Timisióra cu ofertu de 2 fl.

8. Vicentiu Miatoviciu parocu S. Micleusiulu micu cu ofertulu 2 fl.

9. Zaharia Todern. 10. Simeonu Tulcanu. 11. Petru Misica. 12. Avramu Pavelu economi si 13. Adler Moritiu negutatoriu din Apaten cu ofertu anualu de 2 fl.

14. Dumitru Vancu. 15. Maxa Costanu. 16. Ioane Brateanu. 17. Moise Derle economi din Galsia cu ofertu anualu de 2 fl.

18. Antoniu Gita parocu. 13. Moise Tardiu doc. din Sintea cu 2 fl.

20. Ioanu Popoviciu parocu Nadabu. 21. Botico Georgiu parocu Siadu. 22. Mihailu Popoviciu parocu Ocurisiu. 23. Iosifu Marchisiu protopopu Beliu. 24. Ioanu Capitanu preotu Beliu. 25. Paulu Gavrilite docente Beliu. 26. Iosifu Capitanu preotu Sutagu. 27. Petru Goldisiu preotu Chisulaca. 28. Ioanu Pintia preotu N. Maros. 29. Petru Marcu preotu Bochia. 30. Zenuviciu Munteanu preotu Tagaden. 31. Paulu Stanu preotu Agrisitu. 32. Ioane Catona preotu Cintaház. 33. Paulu Papu preotu Hagymás; toti cu oferte anuale de 2 fl.

Determinatu:

Toti membrii mai sus espusi dupa procedur'a usuata, si prin votisare secreta se dechiaru de membri alesii ai Asociatiunei pentru re-

stimpulu celoru 3 ani fiindu a se immatriculá in protocolulu evidentialu respectivu, si la cerea loru a li se estradá diplómele indatinate.

100. Notariulu directiunei Petru Petroviciu in legetura cu alegerea membriloru mai sus numiti asterne comsemnarea despre toti membrii ai Asociatiunei cari in decursulu anulu 1868/9 si adeca de la adunarea generala din anulu trecutulu pana iu diu'a de astadi si-au renouitu ofertele lor, — cari ca membri nouti intrati in Asociatiune, — si cari despre ofertele lor restante au datu obligatiuni.

Determinatu:

Comsemnarea acest'a este a se publicá in foile natiunale, si spre completarea bilantiulu receptulu de adunarea generala a-se alaturá unu esemplariu la raportulu generalu directiunei ce se va compune.

Catu despre dechiaratiunile obligatorie ale membriloru restantieri a caror'a terminu de solvire a espiratu dejá, se insarcinéza notariulu aceste dechiaratiuni — pre lange una comsemnare, ale trimite respectiviloru Domni coleptanti, pe langa aceea cercare din partea directiunii: ca se binevoéca sumele restante de la respectivii membrii obligati ale incasá, si ale aministrá catu mai curendu la perceptoratulu Asociatiunei, avendu acel'a a estradá cuitela, pe langa restituirea obligatiuniloru depurate.

101. Notariulu directiunei in firulu unei epistóle ce o presinta din partea tinerime romane studióse de la gimnasiulu din Keeskemét (Egopole), face aretare despre donarea portretulu renumitulu barbatu alu natiunii romane si promotoriulu culturaiu poporale „Ioanu Bratenu” ce s'a trimisa din partea tinerime in semnu de reverinta si devotiune catra acest'a Asociatiune pentru cabinetulu de leptura.

Determinatu:

Se ie la cunoscintia si tenerime donatore se sprima multiamita protocolara, insarcinandu-se economatulu a induce portretulu donatu in Inventariulu respectivu.

102. Notariulu directiunei, presinta unu esemplariu alu poesiiloru lui „Iulianu Grozescu” donatu prin editorulu acestoruo poesii dlu advocatu „Emericu B. Stanescu” pentru bibliotec'a Asociatiunei. —

Determinatu:

Se ie la cunoscintia eu multiamita, si se preda bibliotecariulu spre inducere in inventariulu opuriloru si cartiloru donate.

103. Natariulu directiunei in nesusu cu decisulu directionalu de sub Nr. 92 asterne supletória cont'a a tipografulu Réthy din Aradu despre tiparirea unui protocolu necesariu pentru sortitur'a filantropica si róga a se asemná sum'a de 3 fl.

Determinatu:

Sum'a erogata prin notariu de 3 fl. v. a. se asémana la perceptorulu Asociatiunei.

104. Presidintulu directoriu cu privire la necesitatea aministratiunei respective manipulatiunei seperate a baniloru meniti pe sém'a „fondului capitalu alu Asociatiunei” face propunere: ca despre venitulu ce incurge sub diferite rubrici, si este destinatu fonduluu capitalu alu Asociatiunei, precum sunt capitalele oferte, din partea membriloru fundatori pe vietia, venitele diferiteloruu intreprinderi pe scopuri filantropice, si alte sume de bani mai insemnate si menite acestui fondu, se se compuna si se se pórtu unu protocolu separatu evidentialu, din care

starea acestoruo bani respective averi ai Asociatiunei se fie constatata cu exactitate si precisiune.

Determinatu.

Propunerea acest'a primindu-se de necesaria, se decide a se insarciná notariulu si escriptorulu cu compunerea unui protocolu separatu despre starea fundulu Asociatiunei in sensulu propunerei mai sus espuse.

105. In legetura cu decisulu precedinte presidintulu directoriu secundariu propunere a se estradá pre partea fie carui membru fundatoriu diplómele indatinate si a-li se espedá prin pósta, éra membriloru cari vor participá la adunarea generala a-li se immanuá la ocaziunea acest'a.

Determinatu.

Notariulu directiunei este insarcinatu pentru toti membrii fuudatori pe vietia a estradá diplómele amintite, si provedientu-le cu subscrierile de lipsa, a le immanuá membriloru cari vor fi de facia la adunarea generala, éra celoru ce nu vor luá parte la acest'a adunare a li trimite prin posta; avendu apoi despre efeptuire a face raportulu la timpulu seu.

106. Presidintulu directoriu secundariu cu privire la apropierea terminulu adunarii generale si la urgentia agendeloru privitorie la acest'a, propunere: a se tiené sedintie permanente si spre scopulu acest'a a se invitá prin scrisori deosebite toti membrii directiunei la participarea sedintieloruu tienende.

Determinatu.

Propunerea acest'a se primesce, si se decide tienerea sedintieloru permanentie directional, incependu-se sambet'a viitoria in 21 Augustu a. c. fiindu despre acest'a a se insciintia toti membrii directiunei din locu, si din alte parti numai-decata si fara amenare.

107. Notariulu directiunei rapórtu despre efeptuirea espeditiuniloru din sedintia penultima.

Determinatu.

Se ie la cunoscintia.

108. Colectantele Totu Varadie dlu protopopu Josifu Belesiu in conformitate cu raportulu seu substernutu dejá, despre agendele efeptuite — transpune supletorie protocolulu de licuidare specificu despre starea restantieloru ale membriloru aflatori din aceasi colectura.

Determinatu.

Se estrada comisiunei censoratorie de aceste raporturi sub 5. emise pentru ulterióra afacere in meritulu licuidarii restantieloru de sub intrebare.

Deodata fiindu ca comisiunea censoratória dupa raportulu verbalu alu notariulu nu póte purcede la censurarea raporturiloru pana ce protocolulu capitalu despre toti membrii, a caruia compunere noua este in lucrare — nu va fi gat'a, — dreptu ace'a, comisiunea va fi a se insciintia prin notariu — despre finirea protocolulu nouu compusu, si atunci numai decatu va avé a efeptui censurarea susamintita, asiá: ca inca mai nainte, de adunarea generala, licuidarea tuturor raportteloru intrate in decursulu anulu se fie realizata si despre resultatu se substerna relatiune meritoriale.

109. Pentru compunerea programulu despre agendele pertraptande, si alte afaceri ale adunerei generale,

Determinatu:

Se defige terminulu unei sedintie strordinarie pe „Luni in 16 Augustu nouu a. c. la 6

Foisióra.

„Cursu intregu de poesia generala de I. Heliade Radulescu, vol. I. Bucuresci.”

Din acestu opu aparú actu unu tomu. Autorulu lu continua. Oo. cetitori vor asceptá cu dreptu cuventu se capete o lectura de la cel'a pe ure lu nemescu in capital'a Romaniei „parinle literaturai romane.” Deci reproducemu din C u poesia intitulata: „O nópte pe ruinele D rgovistei.” Am alesu a nume acest'a poesia, D ei ea este cunoscuta pre la noi din cóci de D rpati de dieci de ani, dar e cunoscuta in altu lu. Noi cu totii o credeamu pana acum ca este pa renumita poesia a celebrulu Vasiliu Carva, ce o adresase ruineloru fóstei capitale romanesi. Lui Carlov'a i-o atribuiá si Ar. Pu-

mtulu, impreuna cu intrég'a comisiune ce compuse, din autori romani, cunoscut'a carte de cotire pentru gimnasie. Acum inse vedemu ca d. Eliade o insira intre poesiele sale proprie, va se dica este a dsale acest'a, si alt'a va fi a lui Carlov'a. Pre acci oo. cetitori, cari au forma vechia a poesiei, ii invitámu s'o asémene cu acest'a forma noua, corésa cum o publica autorulu in acestu opu nou alu seu de anu. Asemenarea, in a nóstra modesta parere, nu face onóre coregerii, cáci éra in multe privintie mai frumósa pana nu o coresese:

O nópte pe ruinele Tergovistei.

Sórele peste dealuri mai luminéza inca,
Radiéle-i rubinóse anuntia-alu lui apusu.
Si sér'a, panditoria sub fie-care stanca,
Si-intinde a sale umbre cutezătorie n sus.

Si-naltia alu seu crescutu fruntariulu naltu munte,

Si cata la alu dilei misteriosu declinu;
Ér' ultimele radié resfrangu pe a lui frunte
A ceriului splendóre prin lucidulu seninu.

Alu serei ventu adia, si frundi'a n'floréza,
Seninulu vérsa róua verdéti'a renviendu;
Ca o cununa deluri campi'a ncoronéza,
Si riulu p'a lui cale sioptesce sierpuindu.

P'a dealulu sprincéna, pe fruntea lui ripósa
O vechia cetatiuia, focaru religiosu
Consérva suvenirea d'o nópte sangerósa
Ce misca a mele patim' in sinu-mi durerosu.

In sufletulu meu astfelu se naltia-me credintia,
P'a patimiloru ripa ca monumentu s'a pusu,
Si-mi tiene siovainda, debil'a mea fiintia
L'alu vietii-mi viforóse adóru si linu apusu.

S'a dusu si diu'a d'astadi! si nópteá naintéza
In carulu seu de ebenu, si lumea a cuprinsu;

Cortegele de astre precedu si i urméza,
Si mant'a-instelata pe ceriu s'a si destinsu.

Ai mei ochi in estase cuprindu nemarginitulu,
Din astru pan' la altulu, in ori-ce stea citescu,
Ie aripi alu meu sufletu, strabate infinitulu,
Se scalda in lumin'a etérului cerescu.

D'acolo se retórna in sinu-mi se asiédia,
Tacerea me n'conjura, misterulu celu mai santu,
Natur'a tóta dórme, fiinti'a mea veghiéza
Ca geniú pe ruine, p'alu aviloru mormentu.

Unu rece ventu se simte c'a mortii resuflare,
Prin muschiulu de pe petri siuera trecetoriu.
Dreptu vietia se revérsa o muta infiore,
Desiertulu se insafia d'unu spiritu sploratoriu.

E viu totu in préjuru-mi; frundi'a frundiéi
sioptesce,
Si érb'a n'tréba muschiulu; „aici cine cine
m'adusu?”

ore după mediadri" la care sunt d'a se invită toti membrii directiunii fiind a se autentică si protocolulu acestei siedintie, era esapatorulu cu notariulu directiunii se insarcina a compune unu proieptu despre programulu cestiunatu, si alu presentă siedintiei indicate spre desbatere.

Protocolulu acest'a cedindu-se in siedintia extraordinaria XII. s'a autenticatu in presentia comembriloru directiunali Jonane Popovicu Desseanu, Emanulu Missiciu, Dr. Atanasiu Siandorcu, Stefanu Siorbanu, Demetriu Bonciu, Ioane Goldisiu, Teodoru Serbu, si Petru Petroviciu.

Aradu, 4/16 Augustu 1869.

Directiunea Asociatiunii nationale pentru cultu'r a poporulu romanu.

Presiedinte:

Ioane Popovicu Desseanu m. p.

Directoriu secundariu.

Petru Petroviciu m. p.

Notariulu Asociatiunii.

Relatiunile Austriei catra Romani'a.

Pre candu oficiosele din Viena-Buda-Pesta-Bucuresci vorbescu neincetatu despre relatiuni amicabile intre Austri'a si Romani'a, reproducendu unele ceea ce scriu cele lalte et vice versa, pre atunci diariulu „Romanulu“ cere socota despre fapte, ca se raspunda in sesi faptele daca aceste relatiuni sunt amicabile seu nu? Sirulu fapteloru, pe cari „Romanulu“ si-baséza judecat'a sa, este acest'a:

Intrebarea categorica, ce facemu organeloru dloru de Beust si Andrassy: Este adevratu seu nu ca la 1848 Ungurii au refuzatu trecerea armeloru pentru Principate? Ca guvernulu din Viena a luptatu din tote puterile sale, pentru a opri deplin'a unire a acestoru doue Principate de dincóce de Carpati? C'a luptatu, prin tote midilócele si cu cea mai mare sete, d'a opri suirea pe tronulu Romaniei, a ori-carui domnu strainu in genere si 'n parte a principelui Carolu?

Este adevratu seu nu ca de la suirea sa pe tronulu Romaniei n'a ramas nici o calomnia si nici o injuria nescria si nepublicata de foile austro-maghiare in contra' principelui Carolu?

Este adevratu seu nu c'au scrisu oficiale ca Romani'a este unu arsenalu, ca se arméza de catra dens'a nu numai bande bulgare, dér chiar Bulgari'a intréga: ca ea face propaganta de rescularu in Transilvani'a si chiar in Ungaria, si ca le face tote acestea in unire cu Prusi'a si cu Rusi'a? Nu potu negá foile austro-maghiare ca asiá au scrisu, si asiá au vorbitu ministrii austro-maghiari, nu potu negá, cáci aci este coleptiunea diarieloru, si facia este si Cartea-Rosia, spre a afirmá.

Déca dér Austro-Maghiarii ar fi voitu in adevru a fi in amicia cu Romani si cu Serbi, acést'a ore ar fi fostu calea pe care ar fi ales'o spre a ne face amici si aliatu?

Déca Austro-Maghiarii n'ar fi cugetatu la perirea Romaniei, ar fi combatutu ore unirea deplina a Principeloru si vointia Romaniloru d'a alege unu domnu dintr'un'a din familiile domnitorie in Occidinte?

Déca n'ar fi urmaritu destrugerea Statulu Romanu, ar fi scrisu ore, si anca si 'n modu oficiale, calomniile cele mai nerusinate in contra natiunii romane si 'n contra principelui Carolu? Déra brosiur'a publicata la Paris, ce este ea ore, de nu lucrarea cea mai pe facia a Austro-Maghiariloru, in care ceru, fara ocolire, a nesarea Romaniei la Ungaria?

Se nu se dica ca culp'a este a dlui Brateanu, cáci nimeni nu se póte amagi.

Cine 'n adevru póte cadé intr'o cursa atatu de grosolana, candu se scie ca nu Brateanu erá caus'a ca Austro-Maghiarii combateau deplin'a unire si mai cu osebire suirea pe tronulu Romaniloru a principelui Carolu? Candu se scie ca nu de la venirea la ministeriu a lui Brateanu, ci de la suirea pe tronulu a principelui Carolu s'a scrisu in contra-i cele mai infame si nerusinate calomnie! Candu se scie ca d. de Beust scie bine, si forte bine, ca Romani'a nu numai nu este unu arsenalu, dér este anca aprópe desarmata, si candu vedu toti, prin Cartea Rosia, c'acele-si neadeveruri le afirmá si 'n timpulu ministeriulu Ghica-Cogalnicénu!

Dér ore Brateanu erá culpabile, candu foile austriace scriau la 1856 ca „Austriacii trebuie se continue d'a ocupá Principatele, cáci intr'altu-felu Romani vor cadé in tote ororile barbariei?“

Brateanu erá culpabile la 1856, candu Austriacii, ocupandu tier'a, intervinu intr'unu procesu alu fratiloru Buiukli, scotu unu firmanu alu Portei, prin care caséza sentint'a, intarita dejá de fostulu domnu Sturza, si se dá procesulu in cercetarea unoru ómeni placuti Austriei, si acést'a sub cuventu ca, dupa tratatulu de la Passarowitz, ori ce afacere intre indigenii (din Turcia) si Austriaci, ce trece peste sum'a de una miia lei, se va judecá la Constantinople?! D. Brateanu erá culpabile, déca 'n urm'a acelu firmanu, prin care eramu transformati in pasialicu turcescu, baronulu Werner (in lips'a dlui de Buol) tramite consululu de la Iasi o nota, prin care, dupa ce-i ordiná d'a sustiené firmanulu prin tote midilócele, dice:

— „Cuventulu“ civis austriacus sum „trebuie se devina in viitoru unu adevru in Principatele-romane. Este cestiune de onóre, este o cestiune vitale; este verb'a de inriurirea nóstra in Oriinte.“

A dlui Brateanu erá ore culp'a, ca comitele Coronini scriá principelui Gr. Ghica: „Cunoscú midilócele de cari dispunemu; vom recurge la densele, pentru a pune noi in sine in executare firmanulu.“

„Ori ce impotrivre din parte-ti va fi dér neoportuna si n'ar face de catu s'atraga asup'r'a tieriei cele mai mare pericle.“

Asiá dér a face se se violeze tote legile statulu romanu, a ne transformá in pasialicu, pe temeulu tratatulu de la Passarowitz, intre dens'a si Turcia, si a amenintia pe domnulu Moldovei ca déca va sustiené drepturile tierii sale, mari pericle va cadé asupra Romaniei si acést'a atunci pe candu Francia' vèrsa sangele ei 'ntru rodicarea natiunii romane, sunt din partea Austriei dovedi de amicia pentru Romani!!..

Totu pentru amicia, negresitu pe la Septembre 1856, Austriacii fabricau petitiuni mincinoase din partea Romaniloru, prin care dechiarau, ca nu vor unirea. Éca ce scriá atunci „Stéu'a Dunarii“ Ionu Cuza.

„In departamentulu in care me aflu, subprefectulu a adunata cu sila sute de ómeni si i-a pusu cu sila se subscie. Incinguriati de gendarmeria, iscalira pe chartie albe, pe cari de mai nainte se pusese pecetea comuneloru.“

Totu din simtiminte amicale pentru noi, Gazet'a austriaca de la 10 si 11 Maiu 1856 scriá ca: „prin midilóce economice si financiarie, Austri'a va scie se ica ceea ce n'a voitu se-i dea diplomati'a, adéca incorporarea Moldo-Valachiei.“

Totu de dragoste pentru noi, combatea atunci compani'a prusiana, ce construisu o banca in Moldavia, si comitele Coronini ordiná prin telegramu domnulu Moldaviei se prefere com-

pani'a austriaca, ce cerea pe 25 de ani privilegiu pentru o banca fondiara. Ea voia se ica tote mosiele Romaniloru, conformu dechiararii Gazetei austriace.

Totu de dragoste soldatii austriaci jafuiau, ucideau si provocau lupte pentru ca guvernulu austriacu se póta dice ca suntemu in anarchia si revolutiunea ar isbucni, indata ce s'ar retrage ostirile

Totu de iubire Austriacii faceau studii geodesice in Romania, facendu totu de o data propaganta sateniloru d'a se resculá si a luá mosiele proprietariloru. Pentru cheltuelile acestei propagante, ei luau 50,000 fiorini argintu din tesaurulu publicu romanescu.

Dér noi de nultu anca cunóscemu dragostea Austriei pentru Romani, si éta cumu o aretá d. C. A. Rosetti opiniunei publice a Europei, in corespondintia cu datulu in 11 noemore 1856 publicata in Revue de Paris de 15 Decembre acel'a-si anu:

„Iérn'a a sositu, néu'a cade cu bilsugare, casele nóstre publice sunt pe deplinu góle, opresiunea a devenitu grea ca si timpulu, Austriacii se 'nradecinéza din ce in ce mai multu, sub pricinuire ca si Englesii se légana in Marea négra, Turci'a s'afunda in vechi'a-i cale de peire, comisarii ófíteze, contemplandu Bosforulu, si tratatulu de la 31 Martiu, proclamatu cu detunari de tunuri si strigari de bucuria, sta de optu luni o litora mórtá, ca se nu dicu, ca Austriacii din tieria, o moméla de di anteiu d'Aprile.“

Se scie acum catu de mari sunt interesele Rusiei la Dunare, si catu ele ar suferi, prin rodicarea unui regatu daco-romanu intre dens'a si Turci'a. Interesele Austriei sunt totu atatu de mari.

„Este d'o mare insemnătate pentru Austria d'a deveni suverana pe Dunare. Principatele sunt, pentru dens'a pe d'oparte o sorginte roditorie pentru materiile brute, cum lana, matase, sare, grane, s. c. l. si o gura fara margine, deschisa pentru productele sale manufacturale; éra pe d'alta parte ca are interese totu atatu de puterice d'a deschide tierile de la Marea Négra, atatu intereseloru, catu si orgoliulu Germaniei. Sunt dóuedeci de ani de candu compani'a din Viena s'a stabilitu pentru navigarea Dunarii si asta-di este avuta si puterica.“

„Afacerea capitanulu Magnau este d'ajunsu spre a me scuti d'a spune mai multu. Si apoi diariile austriace au marturit forte limpede ca Austria „are interese politice, sociale si comerciale forte mari, pentru a lasá se-i scape Principatele; si comitele Coronini a disu in modu oficiale principelui Moldovei: — ca are 'ntru acést'a midlóce mai puterice de catu Francia' si Engliter'a.“

„Se mai adaugemu anca ca are sub . . . ei cincú milliône de Romani si ca nu-i place se se puna intre doi Piemonti, si vom intielege cu toti ca Austri'a si-face detori'a ei opuinu-se la unirea Principeloru si intrebuintiandu tote midilócele pentru a le ocupá si combata inriurirea puteriloru Occidintale in Oriinte.“

D. de Beust a disu s'acum, si 'n modu oficiale dlui de Zulauff, ca are mari interese de priveghiatu si de urmaritu in Principate.

Economia.

Fantazi'a telhariloru (Bucov.) 15 aug.

Déca caletoresci de a lungulu frontariei intre Bucovina — olim territorium Putnae — si vechi'a Moldova, esti supriusu de diferinti'a intre satele de ambele parti. Satele Moldovei sunt

mice, rare si asiediate pe unde poti ajunge de la casa carari tortuóse; casele nu sunt bordeie de nuiele acoperite cu paie, s. loru nu gasesci adese ori mai multu de o poiéta de gáine. Neci tómn'a pe la s. Din. nici primavér'a pe la s. George nu-ti bate la ochiu ari'a tieranului; cu atát'a mai vertosu ceea a boierului.

Altu aspectu ti oterescu satele Bucovinei; ele sunt situate aprópe unele de altele, in catu ti-se intempla ca esi din unele si intri in altele fora se bagi de séma; sunt mari, suindu-se numerulu caseloru pana la 400 si mai sus; casele sunt cladite din birne si acoperite cu sindila, éra in lantru sunt spatióse si luminóse; e raritate, déca in giurulu loru nu se afla grajduri, siure, umbarie etc.

Din asta diferintia poti cunóscé, ca de dieci de ani alt'a trebuie se fia fostu conditiunea tieranulu moldovénu si éra alt'a a celui bucovinénu. Acestu din urma aspira acum la unu trainu mai bunu, simtiendu-se in nedependintia si libertate deplina, adéca ca e domnu peste munc'a sa, si trage folóse reale dintr'ins'a. Nu asiá tieranulu moldovénu; cáci, de a si scapatu, in forma de sierbitute, in fintia, adéca in realitate n'a incetatu a suspiná sub apesările si impilarile ei de mai nainte, mai alesu in urm'a aniloru rei trecuti de curendu, in alu caror'a decursu au sciutu ciocoiu a-lu subjúgá de nou, cu contracte forte oneróse, pe dieci de ani nainte, in catu si acum'a ca si nainte de desfintierea boieresculu, n'are candu cugetá la una stare propria mai buna, avendu a numerá necontentitu falcile si dilele de lucru, cu care e detoriu boierului; de modulu, cum s'a executatu legea rurale, banuesce elu si astadi, impartindu-i-se numai nisce déluri si ripe sterpe. Pentru luminarea lui nu s'a facutu inse neci atát'a; cáci, desi dai din candu in candu de nisce reporturi laudaróse de ale ministeriulu culteloru din Bucuresci, incarcate adese cu date statistice despre propasirea investimentulu popularu, nu afi neci una comuna, catu tiene lungulu frontariei, in care ar esiste veri-una scóla, macar catu de medióera.

Catu de desimea sateloru si de multimea caseloru intrinsele aici in Bucovina inse, nu e de explicatu lucrulu asiá, cáci candu poporatiunea teritoriulu Putnei, trecendu sub sceptrulu Austriei, s'ar fi imultitu prin nascere in modu strordinariu, de óra-ce incursulu strainiloru asupra-ne, mai alesu alu lesiloru, ruteniloru si in parte si-alu jidaniloru din Galiti'a invicinata, e notoriu. Pe langa aceea si regimulu a fostu atatu de percautu, de s'a ingrigitu de timpuriu pentru impestritiarea tierii in tote partile ei cu colonii suabesci, cari o ducú forte bine imultindu-se si intarindu-se din di in di. De aceea potemu crede propuneriloru prof. Springer de la universitatea din Viena din a. 1860 d. e, cumca la imultirea poporatiunei in Bucovina a contribuitu acursulu din Bohemi'a si Galiti'a, de la anulu 1848 in coci, peste totu, 40 de procinte in totu anulu.

Immigratiu acestia nu s'au asiediatu numai in orasie, cari sunt astadi mai ca numai alu loru, ci si prin sate, unde si-au cumperatu si-si cumpera, vedi bine, ca de la ai nostri, proprietati insemnate de pamentu: dara cine nu intielege, ca cumperaturele acestea ale loru sunt si vor fi serac'i'a nóstra, prin urmare slabirea natiunii nóstre?! —

Varietati.

(+) Stipendie pentru silvanistici si montanistici. Tinerii romani cari au absolvatu gi-

Zidulu ca o fantasma d'asupra-mi se latiesce,
La spate-mi ca gigante se naltia turnu 'n sus.

P'a Némtilulu cetate eu vedu o eroina,
Moldovéna in tote, spartana l'alu seu doru,
Certandu ori-ce la Moldoveanu straina,
Dicendu-i: „Mori cu arma, ori vina 'nvingetoru.“

Ici éra Michaiu bravulu descépta barbat'i'a,
Stindardele destine libere fulfaescu,
Sub densele elu chiama intréga Romani'a,
Si trombit'a resuna, eroii se 'nmultiescu.

Buzescii ici comanda; Tatariloru e spaima;
L'a loru pecióre Khanul tieren'a musca jos,
Calomfiresulu arde d'a loru belica faima
Si bratiulu lui impumna ferulu si mai venosu.

De beliculu resunetu altariulu se despica,
Din sinu-i eroismulu e focu consumatoriu;

Farcasiu intr'ensulu arde, sant' crucea sa ardica
Alu duciloru e duce, pastoriu resbunatoriu.

Cu barb'a lunga pasi'a spre faga comandéza;
Ferosulu Manaf'erde ori-ce curagiu barbaru;
Arabulu bétu de sange, e prinsu si 'n lantiu turbéza;
E plinu campulu bataii de crantulu ianicearu.

Danubulu e mormentulu erdiei musulmane,
Si crucea triumféza, si Cristu e resbunatu;
Romanulu este spaima trufiei otomane. —
Celu otaritu la crucea triumfa nencetatu.

Peste Carpati la urma Vulturulu romanu sbóra
D'acia spre Moldova si-ie maretulu sboru;
Dóue capete are, cu patru ochi mesóra;
E'n tota Romani'a si domnu si protectoru

O ziduri! resiedintia veghieriloru strabune
O turnu! de unde ochiulu d'atate ori vediu
Victori'a se sbóre peste armele romane,

In mut'a vóstra siópta cate-mi vorbiti acu!

Acestu musciu pe ruine ce timpu-lu gramadesce
Selbaticele érbe ce in desiérturi crescu
La ochii-mi plini de lacrimi par' lauru ce cresce,
Descépta barbat'i'a; din ochi selavii vorbescu!
Eroi! candu audu frundi'a ca murmura, suspina
Si candu astupatu geme ventulu prin boltituri,
Audu alu vostru nume ce ca o unda lina
Retrece, se stracóra prin aste crepaturi.

Dar' ce voce 'ntrerumpe tacerea-acést'a santa?
E voce cucuveii ce-si plange alu seu doru,
Ce! ast'a e poetulu? P'alu vostru mormentu cantu
Astu fiiu alu pustiei? . . . O puui de cobitoru!
Ce-mi spui, d'a nóstra sórte? ce vaiulu nu-ti mai tace?

Ca ce felu de desastre? Ca ce felu de nevoi?
Ce! nu e Acuiela Corbulu? Ce nu me lasi in pace?
Plangi numai pentru tine, nu plange pentru noi.

Fatal'a presimtire respingu eu barbatesce;
Dar vai! eu casi tine n'aducu neci unu folosu.
Cáci voce-mi se astupa; séu póte ca cobesce
Cáci plange drepturi stinse si plange durerosu.

Si! . . . Clopotulu s'aude! E óra dupo urma?
Alu repentirii angeru cu-acestu d'arama glasu
La ruga chiama, chiama pe ratacit'a turma,
Natur'a se descépta; si visele me las'.

Rusiescu resaritul; muntele rubinéza,
Recórea d'a viétia si stelele albescu;
Riulu adapa campulu ce rou'a in smaltéza,
Pe dealuri inverditu se 'ntindu vapori, plutescu.

Cai, turme, vite multe la apa se cobóra
Batu clopote, se scutur' cu-alu demanetiei svonu;
La vijeitulu morei unde se 'nfasióra
Deschisu e ochiulu dilei acum pe horizonu.

Ioan D. nu ar face bine deca afora de jura si teologia si-ar alege si alte ramuri de stiinta. Technici, montanistici si silvanistici ni sunt forte de lipsa si nu-i avem. Eca aci ii facem ati la mai multe stipendii cari forte li-ar inlesni studiarea: 1) pentru 5 silvanistici sunt stipendii de cate 300 fl. v. a. la ministeriile ungrescu de finantie; 2) pentru duoisprezice silvanistici sunt stipendii de la Maria Teresia in Schemnitz. Suplicele se se adreseze: „Directiunii montanistice si silvanele din Schemnitz.“ Suplicele se se alature: a) testimoniul de maturitate, b) testimoniul de paupertate. Totodata trebuie suplicantele se primisca conditiunea dupa absolvarea studiilor a face serviciu 8 ani in patria.

(+) **Abusul calugaritilor de educatiunea elevilor lor.** Multe familii romane avute, mai ales de peste Carpati au datina a trimite fetele lor la crescere in pensionatele calugaritilor catolice din tiara si din strainatate. Intentiunea acestora familie e nobila, insa de multe ori amare sunt rezultatele acestei cresceri si pentru parinti si pentru nativitate. Amintim numai unu casu mai recinte din cele multe ca se vede cum diferesc intentiunile calugaritilor ce se ocupa de educatiunea fetelelor, de intentiunile parintilor ce-si trimite fetele lor la densele. Una veduva si-a datu unic'a feta in versta de 16 ani la educatiune in pensionatul calugaritilor din Calocia. Feta a ramasu acolo apröpe 2 ani, si calugaritiile in decursulu timpului acestuia intr'atafa au scitu se clintesca preceperea fetei in catu acesta li-a crediutu ca de remane in monastire, merge in ceriu, era de esa merge in iadu. De iadu apoi feta avendu mare tema, fora scirea mamei sale, fece profesiunea si deveni calugaritia. Mam'a intietegendu do sorta fetei sale, superata ca i se rafi si cea din urma bucuria si fericire din lume, se duse in monastire se-si scota ori si cum feta. Aci sarira a supra ei calugaritiile imputandu-i temeritatea ca a cutezatu se treca peste pragulu santului locasii. Feta vedindu cum batjocurescu calugaritiile pe mama-sa, incepu se planga, si voi se plece cu ea din monastire. Acum veni confesorulu calugaritilor, si audindu intentiunea fetei, o intrebä ca döra voiesce se murga in iadu sufletulu ei, de aceea paresesce monastirea? Feta, intielogendu acestea, se desparti de mama-sa spunendu-i ca nu pote semerga. Mam'a carea fora feta ei nu voi se paresesca monastirea, confesorele cu poterea o sili a se indeparta. Acum caus'a acesta se va substerne Maiestatii Sale.

(+) **Remasiu interesantu.** Mai de unadi a venitu la consululu englesu din Odessa unu patriotu de ai sei, si la rogatu se-i spuna ca-lea cea mai scurta catra India. Consululu i suatui se-si inchirieze unu vaporu si se treca peste Marea-Negra. „Nu, (röspunse caletoriulu) vo-

escu se caletorescu pe uscatu.“ „Asie apoi nai-mesce post'a,“ röpunse consululu.“ „No potu face,“ dise englesulu, cäci voescu se mergu pe peiore la India.“ Consululu cautä mai bine la compatriotulu seu, i visitä pasaportulu si documintele, si-i dede in fine, dupa ce afia töte in ordine, instructiunile necesare pentru caletoria asta grea. Cateva dile dup' aceea veni unu altu englesu la consululu, si-lu intrebä ca n'a fostu aici unu englesu imbracatu casi elu, carele voiä se caletoresca peste Tiflis la India? Consululu i spuse ca dä, a fostu unulu, si totu odatata lu intrebä ca n'a fostu acela in catu-va nebulu? „Oh, neci-de-cum“ röpunse Anglesulu, s'a ramasitu ca caletoresce pedestru din Calais la India, si eu mergu dupa elu se vedu deca caletoresce in adeveru asiä.“

Cursurile la bursa de Viena.

(In 18 augustu.)
Imprum. de statu convertatu cu 5% 62; 85 Imprum. nationalu 72 —; — Actiunile de creditu 308.90 sortiriile de 1860, 101,20; sortiriile din 1864, 1:4 20; Oblegatiunile de sarcarinii de pamantu cele, ung. 81.50, banaticine 82.25, transilv. 80.50; — bucovin. 75.50 argintulu 121.50, galbenii 5.92; — napoleonii 9.93 1/2.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu la scola populara gr. or. din comun'a Vizna Emolumintele impreunate cu acesta statiune sunt:
In bani 121 f. v. au. 2 1/4 jughere (de liveda. 1/4 jug. intravilanu, 24 meti de grau, 24 meti cucurudiu, 12 orgii de lemne.
Doritorii de a ocupa acestu postu invetiatorescu vor avä a inzesträ petitiunile lor concursuali (timbrate) cu estrasu de botezu, testimoniu despre absolvirea pedagogiei, despre serviciulu de pana acum. si portarea moralä si politica atestate, si astfelu inzestrate a le transpune subscrisului pana in 30 sept. s. v. a. c.

Lipova 27. iuliu 1860.
(1-3) Joane Tieranu m. p.
distr. protop si inspectoriu scolariu.

Anuneci bibliograficu.

La stabilimentulu tipograficu alu societätii Deutsch in Pest'a este sub tipariu opulu

VOCABULARIU

Italiano-Romanu, Franceso-Romanu
si
Romanu-Italiano-Francesu.

Orarie eminate si bune.

DEPOSITULU DE ORARIE

aloi
M. HERZ,
orologiaru orasiansescu
Viena, Stephansplatz nr. 6.

avute, renumite de multi ani,

in dosulu curtoi lui Zwettl ofere alu seu depositu mare de totu felulu de orarie, bine regulate cu garantia pe unu anu, cu pretiulu crenentu. Pentru fie-care orariu regulatu se da garantia in scrisu.

Orarie portative de Genf

calitatea cea mai eminenta esaminata de c. r. imprimaria de bani.

de argintu:	de aur:	cu 2 fedele, 8 rubini	45-48
unü Cylinder cu 4 rub.	Cylinder, aur nr. 3, 8 rub.	email. cu diamante	53-65
„ cu rub. d'auru d-sar.	„ cu fedelu de aur	Anker	45-48
Cylinder cu 8 rubini	Anker cu 15 rub.	„ cu sticle crist.	56-60
„ cu döue fedele	„ mai fine, fed. d'aur	„ cu 2 fedele	54-59
„ cu sticle cristale	„ cu 2 fedele	„ email. cu diam.	70-89
Anker cu 15 rub.	„ cu fedelu auritu 65, 70,	Remontoir,	70, 80, 100
„ mai fine cu fed. de arg.	80, 90, 100	„ cu 2 fed. 100, 110, 130	
„ cu döue fedele	„ sticla crist. fed. d'aur.	Afarä d'acestea se afia ori ce feliu de soiu de orarie. — Orarie de argintu se aurescu pentru fl. 1-1.50	
„ mai fine	Remontoirs fed. d'auru	Monogramme si insemne se facu forte estinu. — Se afia orarie de aur si d'argintu cu insemne ungrescu.	
„ engl. cu sticla cristalina	„ cu 2 fedele	Alarmatoriu cu orariu, 7 fl.	
Orariu Anker de armia, f. dup.	Cylinder, auritu, ser. d	Alarmatoriu cu orariu, cari a-prindu si luminarecandu siarmäza, 6 fl.	
Anker Remontoir, fine se radica la tucchia	cu 4 si 8 rub.	Alarmatoriu pentru siguritate, pregatitu ca se pusce candu alarmäza, 14 fl.	
„ cu 2 fed.	emailate		
Remontoirs sticle crist.	cu fedelu de aur		
Anker Remontoirs de armia	email. cu diamante		
	cu sticle cristaline		

Depositulu celu mai mare de

Orarie cu pendulu (Pendeluhren) fabricate proprie

cu garantia pe doi ani.

se trage in fie-care di 9, 10, 11 fl.
„ totu la 8, di 16, 17, 18, 19, 20 22 fl.
„ se bata la öra si la 1/2, 30, 33, 35 fl.
Reparatiile se facu hatu mai bine; insarcinari din strainatate se efastueza cu cea mai mare calitate trimitiile. eu-se competinta anticipative, ori posticipendu-se de la posta; ce nu convine se primisce hibmu. Orarie, aur si argintu se primescu in schimb cu pretiurile cele mai inalte.
Trimitiindu-mi-se pretiulu ori ca se primisce la urma de la posta, trimitu si in strainatate orarie, pen- taurä ege, si pentru cele ce nu se tienu trimitu banii pe posta.
31 2-24

In tipografia lui Em. Bartalits.

Cu trei tractate gramaticale si cu adaugerea numeloru proprie celoru mai principale, Prelucratu de **I. L. Frolo.**

Profesoru la gimnasiulu Carolu I. in Brail'a.
Töta oper'a, formandu trei volume mari, va aparä in 8° mare, cu litere compacte, in 10 fasciclu seu aprobe, cuprindendu fia care fasciclu cäte 10 cole.
In cäte-va dile va esi de sub tipariu volumulu I, adeca partea Italiano-Romana,

primulu opu lessicograficu pentru limb'a italiana in literatur'a romana, care va cuprinde patru fasciclu, d'intre cari inse alu patru lea va avä mai multu decäta 12 cole, si asiä intregu volumulu va contienä 42-43 de cole, nu precum s'a anunatiau 34-35 de cole.

Abonamintele pentru tota provinciele austriace se primescu la Libraria „Aigner & Rautmann“ (Pest'a Waitznergasse, Hôtel Nation.)
Pretiulu fia carui fasciclu va fi de 5 lei noui (2 fl. val. austr.), afara de fasciclu alu patrulea d'in volumulu I, alu carui pretiu se va statorf amesuratu numerulu celorlu.

Uniculu medilocu si celu mai bunu pentru **Crescerea perului,**

suntu: **Preparatele de unu perulu, de Vil. Abt.** in Viena. privilegiate de Majestatea Sa c. reg. apostolica.
Serisori de recunosctia: Domnulu Vilelmu Abt la Viena! sum fericitu prin rezultatulu eminentu a pomadei de unu perulu facuta de dta, si te rogu urginte se-mi trimiti pe posta 2 laditie cate cu 50 cr. Primisce inca odata multamirea mea prä cordiala pentru inventatiunea domniale cea pre pretiuita pentru omenimea patimitoria, si ingaduescu de odata se dai publicitei aceste sire pentru ca cu timpul se pära din limba cuventulu „capu plestugu“. Cu profundu stima Josifu Zimmermann in Karlsbad.

Estrasu din „Föia periodica pentru medicin'a forensa, cur'a publica si legelatiunea medicinala“ de datulu Viena, 6 augustu 1866:
Preparatele de unu perulu facute de Dlu Abt pe di ce mergu se bucura de imbratisiare mai mare din partea publiculu, de öra-ce rezultatulu ce se castiga prin ele in privint'a crescerei si conservarii perului sunt intradeveru supradiatörie. Deci recomandä-mu cu caldura acestu preparatu curatu si eitinu tuturora ce dorescu se si-conserve perulu.

Afarä d'acestea preparatele lui Abt pentru unu perulu, spre conservarea si crescerea lui, sunt bine recomandate inca prin mai multe de catu 1000 de epistole, — cari in originalu stau fie cu la dispusetiune — precum si de capacitatele cele d'antain in medicina, din Europa, si prin örmare ori care alta premiare e suprafia.

celu mai nou, bunu si nevatematoriu de a colorä perulu, in negru si brunetu cu 2 fl. 50 cr. unu cartönu; perii si peptene etc. pentru peptenare 50 cr. Pasta de coloratu perulu, negru si brunetu cu totu cu peptenu si peria 1 fl.
Reseda-Pomada pentru conservarea perului, o ladutie 1 fl., ca cosmetica 30 cr.

Pretiurile in detaliu:
1 Flacon (sticlutu) de oleu filtratu de unu perulu cu ori fara parfumu 1 fl., in forma de pomada intr'o ladutie decorata in modu elegantu 60 cr., ca cosmetica (mediculu de frumsetia) 50 cr., pomada de ast'a pentru a colorä perulu in negru seu brunetu costa o ladutie din sticla de alabastru 1 fl., ca cosmetica 50 cr., pomada de barba, negru, blondina ori brunetu 25 cr., unu cartönu (o ladutie de hartia grösa) pregatitu in modu elegantu proviedutu cu 5 bucati c. r. privilegiate preparata de unu perulu, menitu spre decorarea unei mese de toäta era mai vertosu aptu pentru presente; pentru dame cu esbuctu 3 fl., pentru barbati 2 fl. 80 cr.

Laptele frumsei: pentru infumsetiarea fetii cu 40 cr. un flac.
Pasta aromatica de dinti pentru conservarea dintiloru si a gingeiiloru cu 40 cr.

Eau Athenienne (apa ateniäna) esintia adeverta francesä pentru perderea nutretii, unu flaconu 1 fl. Totu feliu u de produse de parfumerie si altu feliu de articule de toaletä.

Procurarile in strainatate se facu pe langa trimiterea pretinlui si 10 cr. spese de invaliditu.

Deposituulu principalu de trimisu in cantitati mari si mici.
In salonulu meu de peptenatu. Stadt, verlängerte Kärnthnerstrasse Nr. 51. si in fabrica: Neubau, Neubaugasse Nr. 70.
Mai departe la D. A. Moll, apotecariu, Tuchlauben; Eduardu Haubner, apot. „Zum Engel“ am Hof; I. Weiss, apot. Tuchlauben; I. Ritter, Rothenhurmstrasse nr. 19; la dl. dr. Girtler, ap. Freitung si c. r. apoteca campestra la Stephansplatz. — In Aradu: (Schweliengreber) friseriu; Brinn: la A. W. Wlasak, apot.; Bozen: I. Baderlunge; Graz: H. Kiehlwaser si I. Purgleitner; Krakau: I. Jahn; Klagenfurt: I. Dettoni, friseriu; Liöv P. Mikolasch; Lenzu: I. Hauptsteiner; Laibach: Ed. Mahr; Neugradisca: M. Kapun; Olmütz: Carolu Steigel, friseriu; Oedenburg: A. Moczy, apot.; Praga: I. Fürst, apot.; Pesta: I. v. Török, apot.; Posiunu: I. W. rsterlöw si F. Heurici; Raab: F. Liezenmeyer, apot.; Reichenberg: Ludovicu Ehrlich, apot. Salisburgu: I. Szlammer; Szegedin: F. Weiglön; Wr. Neustadt: Ch. Piemontesi.
Avisa! Afarä d'acestea pomada facuta de mino se afia in töte apotecele mai alese, in parfumerii in cele mai multe negötie, ce se leprindu cu parfumerii, precum in Viena si in provincie asiä si in strainatate, si pentru a delaturä falsificarea alicun la cunosctia publica ca preparatele mele de unu perulu sunt proviedute cu indrumarea cum se se folosösca precum si cu copia c. r. privilegiu nulu 5640-2340 precum si cu marc'a mea propria.
9 2-12
Wilelmu Abt, friseriu, parfumaru, si proprietariu de privilegiulu c. r. in Viena

Spre luare a minte!

Töte mobilele ce se aducu in comerciulu Romaniei se procura din Viena, de aceea efastuescu eu töte insarcinurile cu 25% mai estinu.

Galeri'a de mobile

a lui **Jos. Rastl, Opernring 17.**

se recomanda prin depositulu ei de fabrica avutu sub garantia, oferindu cele mai noi si mai fine mobile de la **mesari, tapetiaru si de lussu,** garniture de salöne, chilie de prandiu si de dormitu, divane, otomane, balzache, scamne de leganatu etc. precum si cele mai estine mobile pentru servitori. Depositu de fabricate precum orologie, cautätorie, candelabre, lampe, ampele, carniäse, curtine. Mai multe sute de picture pentru salöne si alte multe noi si vechi picture artistice si objecte diverse. Carte de modelu cu 250 de desemnaturi ce contiene si pretiurile se päte procura pe langa depunerä cu suma de 5 fl. care suma se rebonifica la insarcinari mai mari, si e neincungiuratu de lipsa mai alesu pentru cumpetatorii de cantitati mari. (4-12)

Editoru si redactoru respundiatoriu: **Giurgiu Popa (Pop).**